

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 21 Şubat, 1929

Sayı: 117

Kış Sporları

Bu sene memleketimizde ender tesadüf olunan bir kış oldu. İstanbul civarında bile bir metroya yakın kar, (-14) derece souk vardı. Bu münasebetle kışı çok ve karlı olan memleketlerde yapılan ve memleketimizde görülmeyen bazı sporlardan bahsedeceğiz.

Bunlar, kar ve buz sporları diye iki zümreye ayrılır.

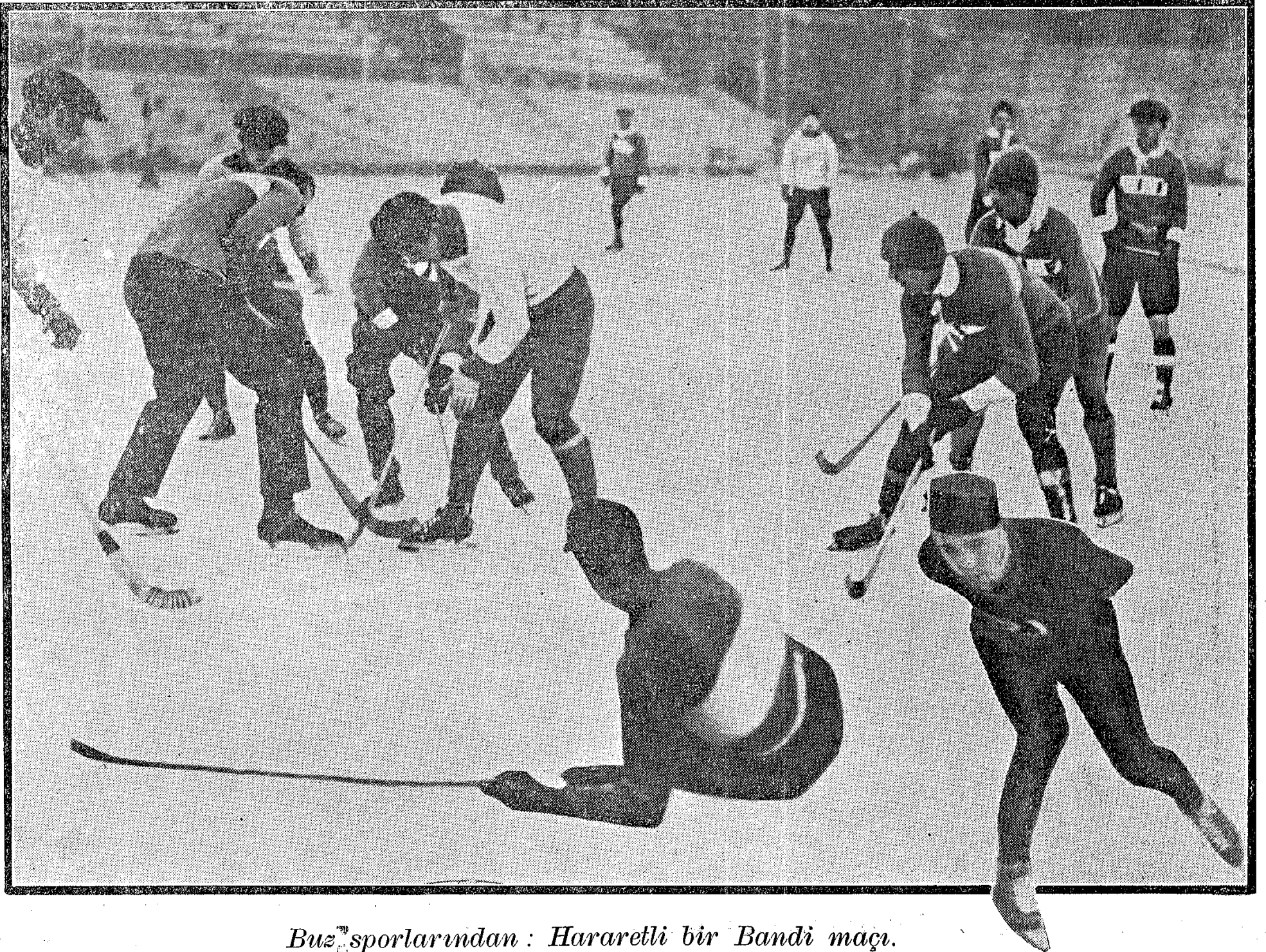
Kar sporları dağlık yerlerde, ormanlar arasında; buz sporları göller üzerinde, stadiumlarda ve ya (Eispalace) larda yapılır.

Kar sporları: Ski ve kızak ile yapılır.

Buz sporları: Buz pateni ile yapılan hokey, bandi oyunları, artistik ve akrobatik patinaj, yelkenli patinajdır. Buz kotracılığı diye tercüme edebileceğimiz (Ice-Yachting)i de bu zümreye idhal edebiliriz.

Ski, uzunluğu herkesin boyuna göre (kolları yukarı uzatarak ayakta durulduğu vakit elin yüksekliğine kadar), eni 8-14 santim ön taraftaki ucu biraz yukarı doğru eğriltilmiş, esneme

kabiliyeti fazla olan ağaçların fırınlanmış ve kurutulmuşlarından yapılır. Merkezi sıkletin bulunduğu noktada ayağa takılma tertibatı vardır. Çok kar yağan bazı memleketlerde ufak kasabalar ve köylerde sokaklardan karı kaldırmak mümkün olmadığından bu gibi yerlerde ski bir vasıtai nakliye olarak kullanılır. Meselâ İsveç'in Svealand, Jamtland ve Lappland taraflarında köylüler ski kullanmak mecburiyetindedir. Hatta çocuklar mektebe ski ile gider. Yüksek

Buz sporlarından : Hararetti bir Bandi maçı.

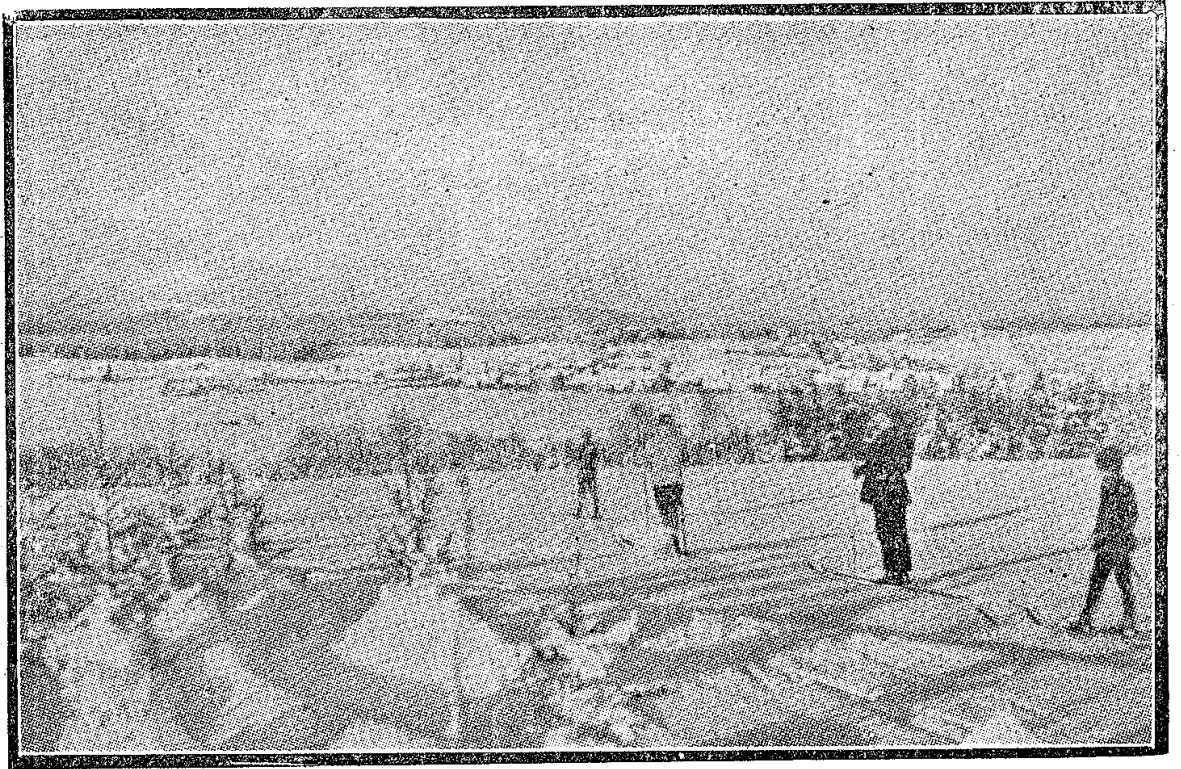

İsveç'ti bir matmazel beygir arkasında Ski yapıyor.

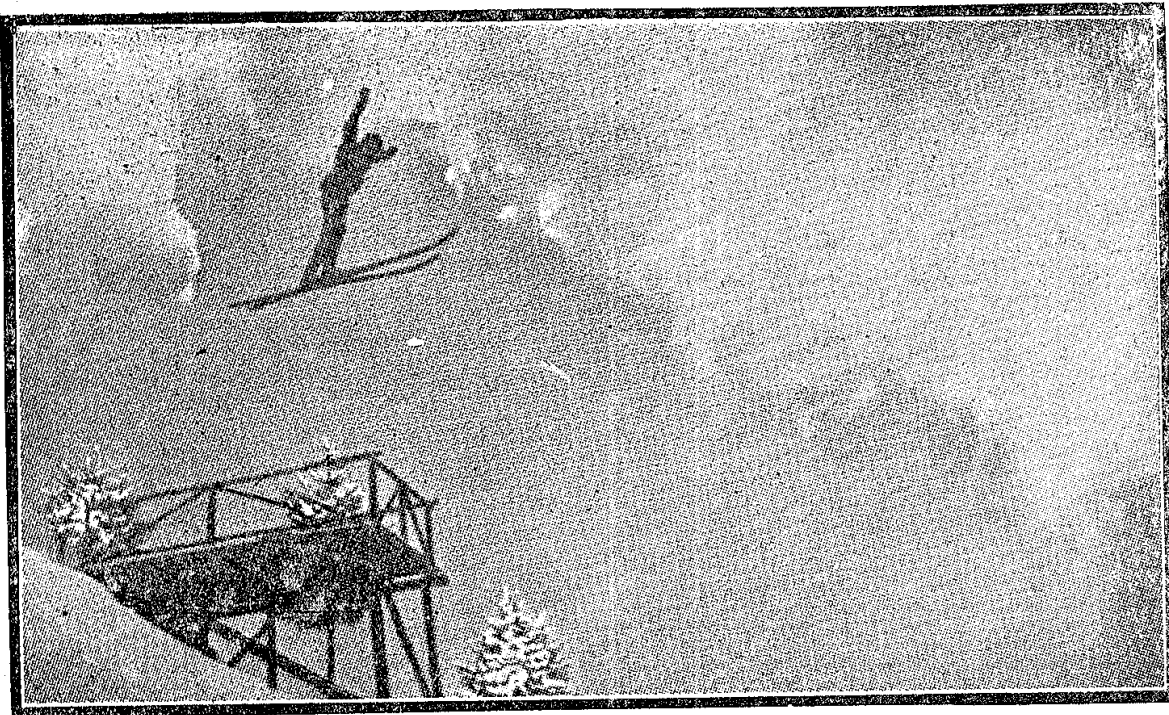
dağlarda hudutları olan memleketler millî müdafaaları için skili avcı taburları teşkilâtı yapmışlardır. Umumi harpta bizim de Kafkas cephesinde kızaklı müfrezelerimiz vardı.

Ski ile uzun mesafelerde mukavemet yarışları, bir sathımil üzerinde hızalarak atlamak, beygir, motosiklet, otomobil, hatta tayyare arkasına takılarak bastonsuz kaymak gibi sporlar yapılır.

Ski'de vücudün sıkleti satha mütesaviyen taksim edildiği için nekadar kalın kar tabakası olursa olsun dört beş santimden fazla batmaz. Uzun mesafelere

Ski ile bir aile gezintisi.

Ski ile bir uçurumdan atlayış.

kaymak için muvazene ve kolların yardımını temin eden iki baston kollanılır. Müsait havalarda eyi bir kayıcı alelade erazide saatta 10-15 kilometre katedebilir. Yokuş aşağı kayılacak olursa bu sür'at bir misline kadar varır. 60 kilometre milletler arasında mukavemet yarışları için kabul edilmiş bir mesafe olup en son dünya şampiyonu bir İsveçlidir.

Ski sporunun pek heyecanlı şekli, fevkelâde mehareet ve cesarete mütevaakkıf olan atlamalardır. Takriben 60-70 metre uzunluğunda hafif mukaves bir sathımil üzerinde kayarak

hızalındıktan sonra sathımilin nihayetindeki uçurumdan aşağı doğru adeta uçar gibi atlanır. Ayakların yerden kesildiği noktadan itibaren asgarî 30-35 metre mesafeye düşülür ve kayılmaya devam olunur. Bu, herkesin yapabileceği bir iş değildir. Pek fazla mehareet ve çok cesaret lâzımdır. Son defa İsviçre de Sen-Moriç'te yapılan Olimpiyat müsabakalarında Kanada'lılar 79 metre atlayarak dünya rekoru yapmışlardır. Şimdiki halde milletler arasındaki vaziyet şöyledir: Birinci KANADA, ikinci NORVEÇ, üçüncü İSVEÇ, dör-

düncü FENLANDİYA, beşinci ALMANYA.

Ski ile beygir arkasına takılarak gitmek gayet zevkli bir spordur. Bir süvari önde beygir sürer, beygirin 10-15 metre gerisinden ski üzerindeki sporcu bir ucu beygire bağlı olan bir ipi elinde tutar. Beygir koşarken arkasındakini çeker. Bunun üzerinde muvazene bulmak oldukça güç bir iştir. Aynı şey motosiklet ve otomobil arkasında yapıldığı gibi son zamanlarda şimali İsveç'te donmuş göl üstüne yağan karda gayet alçaktan göl sathına müvazî bir surette uçan tayyarelerden atılan iplere takılarak yapmağa da başladılar.

Buz kotracılığı : (Ice - Yachting)

Ski ile nakliyat.

Düşeceğini hissedince ipi bırakıvermek sporcunun her an elinde olduğu için kaza ihtimali yoktur.

Yokuş aşağı inen yollar üzerinde yapılan kızak sporları çocuklar, kadınlar ve sporla alâkası pek olmayıp hoş vakit geçirmek ve hava almak için dağlara gelen tenezzühperverlerin rağbet ettiği bir eğlencedir. 1-10 kişilik muhtelif sistemlerde ve gayet güzel yapılmış kızaklar mevcuttur. Bunlardan spor şeklinde kullanılanlarının ekseriya üzerine yüzükoyun yatarak kayılır. İsveçredeki kar eğlence-

lerinin cazibesi dünyanın her tarafından her sene binlerce zengini Davos ve Sen-moriç havalisine topluyor. Bu havalide kızak âlemlerine iştirak edenlerin kızaklarla indikleri kilometreler uzaklığındaki yokuşu yürüyerek çıkmalarına ihtiyaç kalmamak için dağ trenleri ve asma elektrik varegeleleri yapılmıştır. Fakat tabii artık buna spor deyemeyiz.

Buz üzerinde yapılan sporlara gelince :

Bunun en basit şekli tamamiyle buz tutmuş bir saha üzerinde patinaj'dır. Bu patenlerin

İstikbalin Ski şampiyonları böyle yetişir.

Kızak alemlerinden

mukavemet yarışları yapıldığı gibi artistik figürler ve akrobatik hareketler müsabakaları da yapılır.

Souk memleketlerde büyük şehirlerin stadyumlarında koşu pistine ve ortadaki çayır sahalarına derececi hararet sıfırdan aşağı inmeğe başladığı vakit su salıverirler.

Mektepli kızların bandi müsabakası.

altı tekerleksizdir. Dört ilâ altı milimetre eninde ve ayak boyundan biraz uzunca, yerden 6-8 santimetre yüksekliğinde demirden yapılmıştır.

kenarlarında fotin köselesine ve ayak bileğine raptedilecek tertibatı vardır. Esas itibarile bir muvazene işidir. Bununla yapılan sporların nevileri çoktur. Sür'ât,

Kış sporlarından avcılık

Sahadaki suyun seviyesi 3-4 santimetre kadar

yükseldikten sonra burasını birkaç gün donmağa terkederler. Bir iki gün içersinde bütün saha donar. Mükemmel bir patinaj sahası meydana çıkar. Ortadaki sahada kırmızı boya ile hokey ve bandi çizgileri çizilir. Cıvarında ufak göller olan şehirlerde bu işler gölün üzerinde yapılır. Berlin, Viyana, Paris ve Londra gibi zengin ve kalabalık şehirlerde her nekadar böyle stad-yumlarını donduracak kadar souk olmiyorsa da hususî müessesat tabiatın bu şehirlere bahsetmediği buz stadlarını sun'î olarak temin ediyor. Fennî ve-sait ile dondurmak suretile üzeri kapalı yerlerde (Eispalace) vücade getiriyorlar. Heveskârlar duhuliye vererek buralara girer ve patinaj yaparlar. Hatta artistik figürler yapan dünya şam-iyonu bir Viyana'lı matmazeldir. Kendisi bütün ekzersizlerini Viyanadaki Eispalace'ta yapmıştır.

Buz üzerinde patenli cem'i sporlar da yapılır :

Bandi, Hokey.

Bandi oyunu Skandinavlar arasında taammüm etmiştir. Bilhassa İsviçreliler tarafından adeta millî bir spor telâkki edilen bu oyun çayırdan oynanan hokeyin buz üzerinde ve patenle oynanmasından başka bir şey değildir. Tarafeyn onbirer kişi ve oyun sahası tamamiyle bir futbol sahası vüsatindedir. Yalnız kaleleri futbol kalesinin nısfı kadardır. Top hokey topunu andırır, ağaçtan yapılmıştır.

Hokey (Ice Hockey) de her iki tarafta sekizer kişi vardır, sahası 40×30 yardadır. Sopalarının uçları mukavves değil, köşeli ve yere temas eden kısmı temamiyle düzdür. Oynanan şey top gibi kürevî değil, 10 santimetre irtifaında, üstüvane şeklinde bir kurstur. Buna vurulmaz, dürtülür.

Patinaj şeklinde yapılan sporlardan biri de göllerde yelkenle patinaj'dır. Bunda vücut hareketi az olduğu için insan fazlaca üşür. Buz üzerinin en aristokrat sporu (Ice-Yachting) dir.

Tamamile kotra yelkeni tertibatını haiz, okadar büyük kızaklar üzerinde yelken kullanmak...

Bir, iki, üç kişilik olan bu kızakların üzerine yüzü koyun yatılır. Manevresi tıpkı kotranın manevresine benzer. Yelken ve dümen kullanılır. Saatta 150 kilometreye kadar sür'atı seyir yapılmıştır. Çok zevkli olmakla beraber biraz tehlikeli bir spordur. İsveç'te ve Kanada'da büyük göller üzerinde hususî buz yat kulüpleri vardır.

İsveç'te son senelerde otomobil ve motosikletlerin sür'at yarışları da donmuş göller üzerinde yapılmaya başlamıştır.

Göller ne kadar büyük olursa olsun tahtessıfır 8 derece hararet 15-20 gün kadar devam ederse tatlı su göllerinin üzerinde 40-60 santimetreden aşağı olmamak üzere bir buz tabakası meydana geliyor. 60 santimi tecavüz eden buz sathı nekadar geniş olursa olsun her türlü sıklete mütahammil imiş. Binaenaleyh buralarda göllerin üzerindeki buz tabakasının kalınlığı 60 santimetreyi geçince hükümet her türlü nakliyat ve ya bu gibi müsabakaların serbest olduğunu ilân eder.

NİZAMETTİN RİFAT

AZAP

Sobanın alevleri korkünç bir canavardır,
Vücudumu kıpkızıl dillerile yalıyor.
Odamdan kutuplara giden bir yolmu vardır?
Bütün ruhum bir buzlu okyanusa dalıyor...

Bu yumuşak yastıklar taştan da katı bana!
Kefen soğukluğu var beyaz örtülerimde.
Daha munis toprağın üstünden altı bana,
Yatağım bir yılanın derisiken derimde.

Öldürdü beni sıcak odaların azabı...
Gözlerimin önünde kimlerin ızırabı
Yok ki bana bir lahza sükûn versin odamda!
Yetişmiyor kollarım onlara uzansam da.

Kimlere kefen oldu gene bu gece karlar?
Kaç yoksulu kolunda sürükledi rüzgârlar?..

ŞÜKÛFE NİHAL